

Uchwała nr XXVIII/229/2020
Rady Miejskiej Ostrzeszów
z dnia 29 grudnia 2020 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta i Gminy Ostrzeszów
na 2021 rok.

Na podstawie: art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z 08.03.1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 713 z późn. zm.) oraz art. 4¹ ust. 2 ustawy z 26.10.1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 2277 z późn. zm.), Rada Miejska Ostrzeszów uchwala, co następuje:

§ 1

1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta i Gminy Ostrzeszów na 2021 rok.
2. Program, o którym mowa w § 1, stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Ostrzeszów.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCA
Rady Miejskiej Ostrzeszów

mgr Beata Calinska

Uzasadnienie

Do wyłącznej właściwości rady miejskiej należy stanowanie w innych sprawach zastrzeżonych ustawami do kompetencji rady miejskiej (art. 18 ust. 2 pkt 15 u.s.g.). Do takich spraw należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką, rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przeciwdziałaniem narkomanii oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu. Zadania te obejmują, w szczególności:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych,
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej (art. 4¹ ust. 1 ustawy z 26.10.1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 2277 z późn. zm., dalej: u.w.w.p.a.).

Realizacja tych zadań prowadzona jest poprzez Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, uchwalany corocznie przez radę miejską. Program ten uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia (art. 4¹ ust. 2 u.w.w.p.a.).

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta i Gminy Ostrzeszów jest realizowany przez Pełnomocnika ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Projekt Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta i Gminy Ostrzeszów na 2021 rok został opracowany po analizie dokumentacji zgromadzonej przez Pełnomocnika oraz uzyskał pozytywną rekomendację Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ostrzeszowie.

W związku z powyższym podjęcie niniejszej uchwały należy uznać za zasadne.

PRZEWODNICZĄCA
Rady Miejskiej Ostrzeszów
B. Calinska
mgr Beata Calinska

Załącznik
do UCHWAŁY NR XXVIII/229/2020
RADY MIEJSKIEJ OSTRZESZÓW
z dnia 29 grudnia 2020 r.

PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
DLA MIASTA I GMINY OSTRZESZÓW
NA 2021 ROK

OSTRZESZÓW, GRUDZIEŃ 2020

Wprowadzenie

Wśród wielu problemów społecznych występujących w Polsce jako jedno z czołowych wysuwają się problemy związane z nadużywaniem alkoholu i narkotyków. Konsumpcja alkoholu ma istotny wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne zarówno jednostek, jak i rodzin, a jej konsekwencje dotyczą nie tylko osób pijących szkodliwie, ale wpływają też na całą populację.

Realizację zadań z zakresu ochrony zdrowia nakłada na samorządy gmin art. 7 ustawy o samorządzie gminnym, a zadania własne gminy wynikają bezpośrednio z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 2277 z późn. zm.) oraz ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050). Ustawy te określają kierunki polityki państwa wobec ochrony zdrowia związanej z nadużywaniem alkoholu oraz narkotyków. Kompleksowo regulują zagadnienia dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz narkomanii, wskazują zadania z tego zakresu oraz podmioty odpowiedzialne za ich realizację. Określają również źródła finansowania tych zadań. Zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi polski system profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oparty jest na trzech różnych poziomach administracji – rządowej, samorządów wojewódzkich oraz samorządów gminnych. Na każdym poziomie realizowany jest na podstawie wzajemnie komplementarnych programów:

- 1) Narodowego Programu Zdrowia;
- 2) Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 3) Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

Podstawy prawne realizacji działań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii:

- 1) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 z późn. zm.);
- 2) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050);
- 3) Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 713 z późn. zm.);
- 4) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 218 z późn. zm.);

- 5) Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2365 z późn. zm.);
- 6) Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 295 z późn. zm.);
- 7) Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1398 z późn. zm.);
- 8) Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 685);
- 9) Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1057);
- 10) Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.);
- 11) Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1843 z późn. zm.);
- 12) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1876);
- 13) Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 176);
- 14) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016 – 2020 (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1492);
- 15) Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 27 grudnia 2007 r. w sprawie biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu (t.j. Dz. U. z 2007 r. nr 250 poz. 1883 z późn. zm.);
- 16) Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 15 grudnia 2018 r. w sprawie funkcjonowania podmiotów leczniczych sprawujących opiekę nad uzależnionymi od alkoholu (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2410 z późn. zm.).

Napoje alkoholowe należą do najpowszechniej spożywanych dóbr konsumpcyjnych. Jednocześnie jest to towar szczególnego rodzaju. Jego specyfika polega na tym, że z piciem wiązać się może wiele negatywnych konsekwencji zdrowotnych i społecznych. Wynika to z psychoaktywnej funkcji tej substancji. W każdej niemal kulturze istnieje jakaś substancja o tych właściwościach, której używanie jest powszechnie akceptowane, chociaż obwarowane licznymi ograniczeniami regulowanymi przez zespół norm. Owe normy odnoszą się do częstości jej używania, ilości przyjmowanej jednorazowo, okoliczności w jakich można po nią sięgać. Dla naszego kręgu kulturowego taką substancją jest właśnie alkohol. Jeśli używany jest

w zgodzie z normami, powstanie negatywnych konsekwencji jest mniej prawdopodobne, jeśli owe normy się przekracza - prawdopodobieństwo przykrych konsekwencji rośnie.

W planowaniu i prowadzeniu działań zmierzających do rozwiązywania problemów alkoholowych ważne jest posiadanie rzetelnej wiedzy dotyczącej wzorców zachowań związanych z konsumpcją napojów alkoholowych przez mieszkańców, a także systematyczne aktualizowanie bieżących informacji odnośnie struktury spożycia alkoholu oraz postaw zachowań wobec wybranych kategorii zjawisk i problemów alkoholowych.

Alkoholizm jako najpoważniejszy problem wskazało aż 9,1%* respondentów w skali kraju (*informacje na podstawie raportu z badań ankietowych zrealizowanych przez Instytut Psychologii Zdrowia Polskiego Towarzystwa Psychologicznego, Warszawa 2012).

Tabela 1. Populacje osób, u których występują różne kategorie problemów uzależnień (dane szacunkowe wg PARPA).

Wyszczególnienie		W Polsce 38,6 mln. mieszkańców	W mieście 100 tys. mieszkańców	W mieście 25 tys. mieszkańców	W gminie 10 tys. mieszkańców
Liczba osób uzależnionych od alkoholu	ok. 2% populacji	ok. 800 tys. osób	ok. 2.000 osób	ok. 500 osób	ok. 200 osób
Dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (współmałżonkowie, rodzice)	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln. osób	ok. 4.000 osób	ok. 1.000 osób	ok. 400 osób
Dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln. osób	ok. 4.000 osób	ok. 1.000 osób	ok. 400 osób
Osoby pijące szkodliwie	ok. 5-7% populacji	ok. 2-2,5 mln. osób	ok. 5.000-7.000 osób	ok. 1.250-1.750 osób	ok. 500-700 osób
Ofiary przemocy w rodzinach z problemem alkoholowym	ok. 2/3 osób dorosłych oraz ok. 2/3 dzieci z tych rodzin	ok. 2 mln. osób: dorosłych i dzieci	ok. 5.300 osób: dorosłych i dzieci	ok. 1.330 osób: dorosłych i dzieci	ok. 530 osób: dorosłych i dzieci

Uzależnienie od alkoholu jest najbardziej znanym problemem obecnych lat. W wyniku problemowego używania alkoholu coraz więcej ludzi zmaga się z trudnościami w życiu społecznym i zdrowotnym. Inicjacja alkoholowa rozpoczyna się zwykle w okresie dorastania co wiąże się z ryzykiem zmian w organizmie, jednak żeby mówić o nadużywaniu i uzależnieniu picie musi stać się szkodliwe. Picie szkodliwe jest procesem. Może trwać wiele lat lub też rozpocząć się w miesiąc poprzez stopniowo nasilające się objawy. Zmiany zachodzące u ludzi wynikające z nadużywania mogą wpłynąć na każdą sferę życia, nie tylko zdrowotną, ale również społeczną co może skutkować naruszaniem zasad bezpieczeństwa publicznego, wypadkami samochodowymi, przestępczością, przemocą w rodzinie, bezrobociem i ubóstwem. Uzależnienie jest chorobą postępującą. Koniecznym staje się więc podejmowanie działań

zmierzających do ograniczania popytu i podaży alkoholu, a także działań mających na celu redukcję szkód wynikających z używania substancji psychoaktywnych. Szczególnie istotne jest, aby działania takie podejmowane były już na poziomie lokalnym.

Działania składają się z czterech części, które łączą strategie przeciwdziałania poszczególnym uzależnieniom i obejmują:

- 1) przeciwdziałanie narkomanii;
- 2) profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych;
- 3) zwalczanie następstw zdrowotnych używania wyrobów tytoniowych i wyrobów powiązanych, także e-papierosów;
- 4) przeciwdziałanie uzależnieniom behawioralnym.

Podejmowane działania mają ograniczyć problemy ze zdrowiem, wynikające z uzależnień oraz używania substancji psychoaktywnych. Są to m.in.:

- 1) działania profilaktyczne i edukacyjne, udoskonalanie oferty i zwiększanie dostępności do leczenia uzależnień;
- 2) badania naukowe oraz monitorowanie sytuacji związanej z uzależnieniami.

Realizacja zadań, o których mowa wyżej, jest prowadzona w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych, uchwalanego corocznie przez radę miejską, uwzględniającego cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia:

- 1) tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje powstrzymanie się od spożywania alkoholu;
- 2) działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i zapobiegawczą;
- 3) ograniczanie dostępności alkoholu;
- 4) leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu;
- 5) zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie;
- 6) przeciwdziałanie przemocy w rodzinie;
- 7) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez finansowanie centrów integracji społecznej;
- 8) ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych;
- 9) nadzór nad substancjami, których używanie może prowadzić do narkomanii;
- 10) zwalczanie niedozwolonego obrotu, wytwarzania, przetwarzania, przerobu i posiadania substancji, których używanie może prowadzić do narkomanii;

- 11) nadzór nad uprawami roślin zawierających substancje, których używanie może prowadzić do narkomanii.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Ostrzeszowie określa miejsko-gminną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizowania szkód społecznych i zdrowotnych, wynikających z używania alkoholu i narkotyków. Sposoby realizacji zadań w nim zawartych dostosowane są do potrzeb lokalnych i możliwości prowadzenia określonych działań w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe.

Przy opracowaniu niniejszego programu uwzględnione zostały także wskazówki wynikające z rekomendacji Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Wykorzystano również publikację Krajowego Biura ds. Zapobiegania Narkomanii pn. „Zasady tworzenia Gminnych Programów Przeciwdziałania Narkomanii” oraz diagnozę problemów lokalnych.

I Diagnoza problemów uzależnień

Miasto i Gmina Ostrzeszów liczy **24.030** mieszkańców z czego miasto Ostrzeszów **14.014** (w tym **11.560** powyżej 18 roku życia), a gmina **10.016** (w tym **7.846** powyżej 18 roku życia) (Wydział Spraw Obywatelskich i Działalności Gospodarczej, Urząd Miasta i Gminy w Ostrzeszowie, dane na dzień 24.11.2020 r.).

Na terenie miasta i gminy mamy:

- 7 szkół podstawowych z **2250** uczniami;
- 3 szkoły ponadpodstawowe z **2347** uczniami;
- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy z **76** uczniami;
- Niepubliczne Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych z **39** uczniami;
- 5 przedszkoli publicznych z **563** dziećmi (+ Przedszkole Sióstr Nazaretanek z **131** dziećmi) oraz 2 niepubliczne z **118** dziećmi (Zakład Obsługi Placówek Oświatowych w Ostrzeszowie, dane na dzień 24.11.2020 r.).

Na terenie miasta i gminy znajdują się:

- 1) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 2) Klub Abstynenta w Ostrzeszowie (w tym Grupa AA „Basztą” i „Rondo” oraz Grupa NA „Płomień”);
- 3) 4 Świetlice Środowiskowe;

- 4) Punkt Konsultacyjny;
- 5) Poradnia Leczenia Uzależnień;
- 6) Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna;
- 7) Komenda Powiatowa Policji;
- 8) Sąd Rejonowy z zespołem kuratorskim;
- 9) Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
- 10) Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej;
- 11) Dzienny Dom Pomocy Społecznej „Wrzos”;
- 12) Środowiskowy Dom Samopomocy;
- 13) Starostwo Powiatowe;
- 14) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie–Ośrodek Interwencji Kryzysowej.

Od podmiotów współpracujących w realizacji zadań określonych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta i Gminy Ostrzeszów pozyskano informacje, w tym od:

- 1) Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ostrzeszowie;
- 2) Klubu Abstynenta w Ostrzeszowie (w tym Grupy AA „Baszta” i „Rondo” oraz Grupy NA „Płomień”);
- 3) Szkół z terenu Miasta i Gminy Ostrzeszów;
- 4) Punktu Konsultacyjnego w Ostrzeszowie;
- 5) 4 Świetlic Środowiskowych z terenu Miasta i Gminy Ostrzeszów;
- 6) Poradni Leczenia Uzależnień w Ostrzeszowie;
- 7) Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Ostrzeszowie;
- 8) Komendy Powiatowej Policji w Ostrzeszowie;
- 9) Sądu Rejonowego w Ostrzeszowie z zespołem kuratorskim;
- 10) Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie w Ostrzeszowie;
- 11) Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostrzeszowie;
- 12) Dziennego Domu Pomocy Społecznej „Wrzos” w Ostrzeszowie;
- 13) Środowiskowego Domu Samopomocy w Ostrzeszowie;
- 14) Starostwa Powiatowego w Ostrzeszowie;
- 15) Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie–Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Ostrzeszowie.

Analizując problemy społeczne formułowane przez mieszkańców Miasta i Gminy Ostrzeszów na pierwsze miejsce wysuwają się: przemoc i agresja w środowiskach rodzinnych, spożywanie alkoholu oraz środków psychoaktywnych przez nieletnich.

Z danych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostrzeszowie wynika, że odsetek rodzin z problemem alkoholowym korzystających z pomocy utrzymuje się na względnie stałym poziomie. W roku 2019 z pomocy skorzystało ogółem **515** rodzin (Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrzeszowie, dane na dzień 24.11.2020 r.).

Zjawisko przemocy w nierozłączny sposób wiąże się z problemem alkoholowym występującym w rodzinach. Według danych statystycznych Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Komendy Powiatowej Policji większość sprawców fizycznego lub psychicznego znęcania się nad członkami rodziny działa pod wpływem alkoholu (Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Ostrzeszowie, dane na dzień 24.11.2020 r.).

Tabela 2. Liczba złożonych wniosków „Niebieskie Karty” do Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Ostrzeszowie w latach 2019-2020 (Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Ostrzeszowie,*dane na dzień 02.12.2020 r.).

Liczba złożonych wniosków w związku z procedurą „Niebieskie Karty”	2019	2020*
Ogółem	33	40
Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	3	3
Placówki służby zdrowia	0	1
Placówki szkolno-wychowawcze	2	2
Sąd i Prokuratura	0	0
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	6	0
Komenda Powiatowa Policji	22	34
Inne instytucje i organizacje	0	0

W Ostrzeszowie realizowane są programy wsparcia dla osób doświadczających przemocy, których celem jest świadczenie pomocy prawnej, medycznej i psychologicznej. W ramach tych programów dzieciom i osobom dorosłym doświadczającym szkód ze strony osób nadużywających alkoholu oferowana jest również systemowa pomoc wyjścia z kryzysu.

Ponadto organizowane są szkolenia z zakresu problematyki związanej z przemocą w rodzinie skierowane do różnych grup zawodowych m.in. kuratorów sądowych, pracowników socjalnych i policjantów.

Na terenie Ostrzeszowa działa nieodpłatny Punkt Konsultacyjny, którego celem jest udzielenie wsparcia psychologicznego osobom uzależnionym od alkoholu, narkotyków, osób współuzależnionych jak również ofiarom przemocy w rodzinie. Psycholog dyżuruje 6 godzin w tygodniu wedle zapotrzebowania. Sprawcy przemocy w rodzinie motywowani są do m.in. podjęcia terapii w ramach realizowanego programu korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców przemocy w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrzeszowie.

W związku z nadużywaniem alkoholu bardzo często obserwuje się skłonność do gwałtownego reagowania w sposób niekontrolowany i nieodpowiedzialny wobec samego siebie jak i otoczenia. Wyraża się to również w bezmyślnym poszukiwaniu wrażeń, nawet jeśli ceną ma być szkoda własna bądź cudza. Dlatego najczęściej po spożyciu alkoholu dochodzi do naruszeń prawa.

Tabela 3. Dane dotyczące zdarzeń pod wpływem alkoholu bądź środków odurzających oraz związanych z przemocą w rodzinie z terenu Miasta i Gminy Ostrzeszów w latach 2019-2020 (KPP w Ostrzeszowie, *dane na dzień 31.10.2020 r.).

Rodzaj	2019	2020*
Zatrzymanie za posiadanie środków odurzających	23	11
Zatrzymanie pod wpływem środków odurzających	19	12
Prowadzenie pojazdów w stanie nietrzeźwości	48	36
Prowadzenie pojazdów po użyciu alkoholu	10	7
Prowadzenie pojazdów nie mechanicznych (rower) pod wpływem alkoholu	32	5
Prowadzenie pojazdów mechanicznych w czasie czynnego zakazu prowadzenia oraz w stanie nietrzeźwości	24	16
Zakłócanie porządku publicznego pod wpływem alkoholu	169	163
Podejmowanie czynności zawodowych pod wpływem alkoholu	6	7
Spowodowanie wypadków pod wpływem alkoholu	2	3
Przestępstwa popełnione przez nieletnich pod wpływem środków odurzających	1	4
Osoby zatrzymane do wytrzeźwienia ogółem	76	56
Osoby nieletnie zatrzymane do wytrzeźwienia	0	0
Zatrzymano sprawców przemocy w rodzinie w stanie nietrzeźwości do PDOZ	11	9
Przestępstwa z artykułu KK kwalifikacja prawna (łącznie/akt oskarżenia/umorzono/w toku)		
Znęcanie się nad rodziną	18/9/9/0	26/7/13/6
Rozpijanie małoletniego	0	0
Liczba zdarzeń związanych z przemocą w rodzinie		
Liczba interwencji dotyczących przemocy w rodzinie	19	21
Liczba ofiar przemocy w rodzinie	19	37
Kobiety	18	21
Mężczyźni	1	3
Nieletni	0	13
Liczba sprawców przemocy w rodzinie	19	21
Kobiety	1	2

Mężczyźni	18	19
Nieletni	0	0
Liczba sprawców przemocy w rodzinie pod wpływem alkoholu	17	16
Kobiety	0	0
Mężczyźni	17	16
Nieletni	0	0

Analiza interwencji prowadzonych przez Straż Miejską w Ostrzeszowie wskazała, iż największą ilość wykroczeń związanych z używaniem alkoholu odnotowuje się na terenach parków miejskich, tzw. alejek klasztornych, lasku klasztornego oraz rynku. Interwencje dotyczyły spożywania alkoholu w miejscu publicznym (Straż Miejska Ostrzeszów, dane na dzień 24.11.2020 r.).

Z danych pochodzących z policyjnych systemów informatycznych, Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa, pism i zgłoszeń kierowanych do dzielnicowych wynika, że wśród problemów zgłaszanych przez lokalną społeczność w czołówce utrzymuje się: spożywanie alkoholu przez osoby nietrzeźwe oraz zakłócanie porządku publicznego i odpoczynku nocnego. Analiza zagrożeń bezpieczeństwa i porządku publicznego przeprowadzona przez Komendę Powiatową Policji w Ostrzeszowie potwierdza, że miejscami w których najczęściej dochodzi do tego typu zdarzeń były miejsca wymieniane wyżej. W latach 2019-2020 na terenie całego Miasta i Gminy Ostrzeszów odnotowano łącznie 616 interwencji związanych ze spożywaniem alkoholu. Większość ze wskazanych przez Komendę Powiatową Policji interwencji miała miejsce w miesiącach od kwietnia do września, głównie w piątki, soboty i niedziele. Komenda Powiatowa Policji w Ostrzeszowie poinformowała, że w roku 2020 wykorzystano 57 pakietów testów narkotykowych celem wstępnego badania osób podejrzanych o bycie pod wpływem środków odurzających (KPP w Ostrzeszowie, dane na dzień 24.11.2020 r.).

W 2020 roku do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ostrzeszowie wpłynęło 35 wniosków o objęcie leczeniem odwykowym osób nadużywających alkoholu. Do osób zgłoszonych do Komisji skierowano zaproszenia na spotkanie-rozмовę motywującą do podjęcia leczenia lub jego kontynuacji. Komisja skierowała 14 osób na badania, w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczenia odwykowego, prowadzone przez biegłych sądowych. Na potrzeby Komisji, biegli sądowi wykonali badania i wydali opinie (na jedną opinię składają się dwa badania: psychiatry i psychologa). Do Sądu Rejonowego w Ostrzeszowie skierowano 12 wniosków o wydanie postanowienia o obowiązku leczenia odwykowego. W ramach obowiązków wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie uczestniczono w 96

posiedzeniach Grup Roboczych w sprawie Niebieskich Kart. Z porad i pomocy Komisji skorzystało ok. 18 osób (GKRPA w Ostrzeszowie, dane na dzień 02.12.2020 r.).

Tabela 4. Liczba odbytych posiedzeń Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ostrzeszowie w latach 2016-2020 (GKRPA w Ostrzeszowie, *dane na dzień 30.11.2020 r.).

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019	2020*
Liczba posiedzeń GKRPA	23	33	31	28	28

Tabela 5. Liczba złożonych wniosków ogółem do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ostrzeszowie; liczba skierowanych wniosków do biegłych sądowych; liczba skierowanych wniosków do Sądu w latach 2016-2020 (GKRPA w Ostrzeszowie, *dane na dzień 02.12.2020 r.).

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019	2020*
Złożonych wniosków ogółem	33	38	41	45	35
Skierowano do biegłych sądowych	16	28	33	34	14
Skierowano do Sądu	16	28	33	34	12

Tabela 6. Liczba posiedzeń Grup Roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Ostrzeszowie wraz z uczestnictwem przedstawiciela Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ostrzeszowie w latach 2017-2020 (GKRPA w Ostrzeszowie, *dane na dzień 02.12.2020 r.).

Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020*
Liczba posiedzeń Grup Roboczych ZI wraz z uczestnictwem przedstawiciela GKRPA	42	96	108	96/37

Na terenie miasta i gminy działa Poradnia Leczenia Uzależnień, która specjalizuje się w pomocy osobom uzależnionym, współuzależnionym i ich rodzinom. W roku 2020* udzielono 2592 porad (PLU w Ostrzeszowie, *dane na dzień 31.10.2020 r.).

Tabela 7. Liczba osób uzależnionych od alkoholu leczonych w Poradni Leczenia Uzależnień w Ostrzeszowie w latach 2016-2020 (PLU w Ostrzeszowie, *dane na dzień 31.10.2020 r.).

Wyszczególnienie: osoby uzależnione od alkoholu		2016	2017	2018	2019	2020*
Liczba osób leczonych ogółem	Kobiety	36	31	125	41	28
	Mężczyźni	191	211	333	172	110
Liczba osób leczonych wg kryterium wieku	Do lat 18	1	2	0	1	0
	19-29 lat	32	54	49	18	14
	30-64 lat	183	183	381	185	115
	65 lat i więcej	11	3	28	9	9
Liczba osób leczonych po raz pierwszy w życiu		119	93	216	123	85
Zobowiązani do leczenia odwykowego		7	26	10	9	27

Tabela 8. Liczba osób uzależnionych od narkotyków leczonych w Poradni Leczenia Uzależnień w Ostrzeszowie w latach 2014-2020 (PLU w Ostrzeszowie, *dane na dzień 31.10.2020 r.).

Wyszczególnienie: osoby uzależnione od narkotyków		2014-2018	2019		2020*	
			Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety
Liczba osób leczonych ogółem		71	14	1	3	0
Liczba osób leczonych wg kryterium wieku	Do lat 18	6	1	0	0	0
	19-29 lat	30	9	0	3	0
	30-64 lat	34	9	0	0	0
	65 lat i więcej	1	0	0	0	0
Liczba osób leczonych po raz pierwszy w życiu		27	10	0	2	0
Zobowiązani do leczenia odwykowego		0	1	0	0	0

Z badań przeprowadzonych wśród uczniów szkół podstawowych wynika, że drastycznie obniża się wiek inicjacji alkoholowej. Charakterystyczne przy tym jest, że młodzież nie ma prawidłowego rozeznania co do choroby alkoholowej i problemu alkoholizmu i narkomanii.

W związku z powyższym Świetlice Środowiskowe w Bledzianowie, Rogaszycach, Rojowie i Siedlikowie objęły swoją opieką 60 dzieci, w tym dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i przemocą w rodzinie.

Na terenie Miasta i Gminy Ostrzeszów łączny limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych uchwalony przez Radę Miejską Ostrzeszów w roku 2018 wynosił 100 (65 punktów sklepowych i 35 punktów lokalowych) (Wydział Spraw Obywatelskich i Działalności Gospodarczej, Urząd Miasta i Gminy w Ostrzeszowie, dane na dzień 24.11.2020 r.).

Tabela 9-12. Wartość sprzedanego alkoholu (w złotych) w Mieście i Gminie Ostrzeszów w latach 2016-2019 (Wydział Spraw Obywatelskich i Działalności Gospodarczej, Urząd Miasta i Gminy w Ostrzeszowie, dane na dzień 24.11.2020 r.).

WARTOŚĆ SPRZEDANEGO ALKOHOLU W ROKU 2016

Typ sprzedaży	Ogółem	Według rodzajów posiadanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości alkoholu		
		do 4,5% oraz piwo	powyżej 4,5% do 18%	powyżej 18%
Ogółem	21 169 150,39	9 130 257,21	2 054 111,55	9 984 781,63
Na miejscu	1 195 478,41	605 501,15	42 565,99	547 411,27
Poza miejscem	19 973 671,98	8 524 756,06	2 011 545,56	9 437 370,36

WARTOŚĆ SPRZEDANEGO ALKOHOLU W ROKU 2017

Typ sprzedaży	Ogółem	Według rodzajów posiadanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości alkoholu		
		do 4,5% oraz piwo	powyżej 4,5% do 18%	powyżej 18%
Ogółem	21 859 89 2,26	9 010 436,07	2 291 419,99	10 558 036,20
Na miejscu	838 992,9 2	432 587,95	78 162,00	328 242,97
Poza miejscem	21 020 89 9,34	8 577 848,12	2 213 257,99	10 229 793,23

WARTOŚĆ SPRZEDANEGO ALKOHOLU W ROKU 2018

Typ sprzedaży	Ogółem	Według rodzajów posiadanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości alkoholu		
		do 4,5% oraz piwo	powyżej 4,5% do 18%	powyżej 18%
Ogółem	23.125.13 8,88	9.647.218,26	2.429.285,09	11.048.635,53
Na miejscu	1.166.328, 26	586.257,49	53.865,82	526.204,95
Poza miejscem	21.958.81 0,62	9.060.960,77	2.375.419,27	10.522.430,58

WARTOŚĆ SPRZEDANEGO ALKOHOLU W ROKU 2019

Typ sprzedaży	Ogółem	Według rodzajów posiadanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości alkoholu		
		do 4,5% oraz piwo	powyżej 4,5% do 18%	powyżej 18%
Ogółem	24 441 12 6,85	9 882 772,14	2 527 790,99	12 030 563,72
Na miejscu	1 160 669, 24	559 777,06	48 316,57	552 575,61
Poza miejscem	23 280 45 7,61	9 322 995,08	2 479 474,42	11 477 988,11

Tabela 13. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych wg rodzajów posiadanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości alkoholu w Mieście i Gminie Ostrzeszów w latach 2016-2020 (Wydział Spraw Obywatelskich i Działalności Gospodarczej, Urząd Miasta i Gminy w Ostrzeszowie, *dane na dzień 24.11.2020 r.).

Rok	Ogółem	Liczba punktów sprzedaży alkoholu do spożycia poza miejscem sprzedaży				Liczba punktów sprzedaży alkoholu do spożycia w miejscu sprzedaży			
		Razem	wg zawartości alkoholu			Razem	wg zawartości alkoholu		
			do 4,5% oraz piwo	pow. 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	pow. 18%		do 4,5% oraz piwo	pow. 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	pow. 18%
2016	82	59	58	55	57	30	30	13	16
2017	87	60	59	56	58	33	33	14	17
2018	85	60	58	57	59	33	33	12	16
2019	88	64	61	60	61	34	34	14	17
2020*	81	61	57	57	59	31	31	11	15

Tabela 14. Liczba wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zezwoleń, których ważność wygasła i zezwoleń cofniętych w ciągu roku 2020 (Wydział Spraw Obywatelskich i Działalności Gospodarczej, Urząd Miasta i Gminy w Ostrzeszowie, *dane na dzień 24.11.2020 r.).

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019	2020*
Liczba obowiązujących zezwoleń	101	107	49	23	74
Zezwolenia, których ważność wygasła	2	0	7	5	8
Zezwolenia cofnięte	0	0	0	0	0

W roku 2020 Komisja zaopiniowała 27 wniosków o przedłużenie wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (GKRPA w Ostrzeszowie, dane na dzień 02.12.2020 r.).

Zadania dotyczące różnych obszarów zapobiegania problemom związanym z używaniem substancji psychoaktywnych oraz przeciwdziałania skutkom z tego wynikającym realizowane są przez podmioty posiadające odpowiednie zasoby i przygotowanie do realizacji zadań z zakresu edukacji i profilaktyki, terapii oraz redukcji szkód. Zadania z zakresu:

1) edukacji i profilaktyki realizowane są w szczególności przez:

- Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ostrzeszowie;
- Klub Abstynenta w Ostrzeszowie (w tym Grupę AA „Bazta” i „Rondo” oraz Grupę NA „Płomień”);
- Szkoły z terenu Miasta i Gminy Ostrzeszów;
- Punkt Konsultacyjny w Ostrzeszowie;
- 4 Świetlice Środowiskowe z terenu Miasta i Gminy Ostrzeszów;
- Poradnię Leczenia Uzależnień w Ostrzeszowie;
- Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Ostrzeszowie;
- Komendę Powiatową Policji w Ostrzeszowie;

- Sąd Rejonowy w Ostrzeszowie z zespołem kuratorskim;
 - Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Ostrzeszowie;
 - Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrzeszowie;
 - Dzienny Dom Pomocy Społecznej „Wrzos” w Ostrzeszowie;
 - Środowiskowy Dom Samopomocy w Ostrzeszowie;
 - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie–Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Ostrzeszowie;
 - organizacje pozarządowe;
 - podmioty lecznicze.
- 2) terapii, wczesnej interwencji oraz poradnictwa realizowane są w szczególności przez:
- Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ostrzeszowie;
 - Klub Abstynenta w Ostrzeszowie (w tym Grupę AA „Baszta” i „Rondo” oraz Grupę NA „Płomień”);
 - Szkoły z terenu Miasta i Gminy Ostrzeszów;
 - Punkt Konsultacyjny w Ostrzeszowie;
 - Poradnię Leczenia Uzależnień w Ostrzeszowie;
 - Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Ostrzeszowie;
 - Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Ostrzeszowie;
 - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie–Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Ostrzeszowie;
 - podmioty lecznicze.
- 3) redukcji szkód realizowane są w szczególności przez:
- Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ostrzeszowie;
 - Klub Abstynenta w Ostrzeszowie (w tym Grupę AA „Baszta” i „Rondo” oraz Grupę NA „Płomień”);
 - Szkoły z terenu Miasta i Gminy Ostrzeszów;
 - Punkt Konsultacyjny w Ostrzeszowie;
 - Poradnię Leczenia Uzależnień w Ostrzeszowie;
 - Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Ostrzeszowie;
 - Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Ostrzeszowie;
 - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie–Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Ostrzeszowie;
 - podmioty lecznicze.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ostrzeszowie oraz gminne jednostki organizacyjne współuczestniczą w realizacji działań określonych w programie, zgodnie z kompetencjami określonymi w dokumentach regulujących ich funkcjonowanie.

Beneficjenci programu:

- 1) osoby dorosłe uzależnione od alkoholu i ich rodziny;
- 2) osoby dorosłe zagrożone uzależnieniem od alkoholu;
- 3) dzieci i młodzież uzależniona od alkoholu;
- 4) dzieci i młodzież zagrożona uzależnieniem od alkoholu oraz ich rodzice i opiekunowie;
- 5) osoby współuzależnione, dorosłe dzieci alkoholików (DDA) i ofiary przemocy w rodzinie;
- 6) osoby i organizacje pozarządowe zawodowo zajmujące się rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie;
- 7) kadra pedagogiczna szkół z Miasta i Gminy Ostrzeszów;
- 8) pozostała społeczność lokalna.

II Cele programu

Celem głównym programu jest ograniczanie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych i używania innych środków psychoaktywnych poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Miasta i Gminy Ostrzeszów, podejmowanie działań zmierzających do zmiany struktury spożycia i wzorów używania napojów alkoholowych oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych.

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, narkomanii oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków należy do zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ostrzeszowie, która działa przy Burmistrzu Miasta i Gminy Ostrzeszów. W skład Komisji wchodzi osoby przeszkolone w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień. W ramach działań Komisja odpowiada za tworzenie programu rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii.

W szczególności działania te obejmują:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;

- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) **prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii**, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i art. 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

III Zadania do realizacji

- 1) **Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu**
 - kontynuacja działania Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych;
 - współpraca z Poradnią Leczenia Uzależnień (w zakresie realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii);
 - podejmowanie działań zmierzających do poddania się leczeniu odwykowemu osób uzależnionych od alkoholu;
 - zwiększanie dostępności i rozszerzanie oferty programów pomocy psychologicznej i psychoterapii dla uzależnionych od alkoholu;
 - podnoszenie jakości oraz dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu w tym rozszerzenie oferty programów terapeutycznych;
 - wspieranie i realizacja programów rehabilitacyjnych skierowanych do osób uzależnionych od alkoholu;
 - podnoszenie jakości oraz dostępności oferty interwencyjno-motywacyjnej dla osób z problemem alkoholowym;
 - wspieranie działań interwencyjnych, motywacyjnych, edukacyjnych i terapeutycznych;
 - wspieranie działalności środowisk abstynenckich;

- udzielanie specjalistycznej pomocy i wsparcia rodzicom, których dzieci spożywają alkohol;
- zwiększanie dostępności i podnoszenie jakości specjalistycznych świadczeń w zakresie leczenia uzależnienia od alkoholu;
- poszerzanie i udoskonalanie oferty leczenia uzależnienia od alkoholu, w tym o programy ograniczania picia alkoholu oraz popularyzowanie metod mających naukowo dowiedzoną skuteczność;
- poszerzanie oferty działań zmierzających do aktywizacji zawodowej i społecznej osób uzależnionych od alkoholu lub zwiększanie dostępności do istniejących form wsparcia.

2) Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

- kontynuacja działania Punktu Konsultacyjnego dla rodzin osób uzależnionych od alkoholu oraz osób doświadczających przemocy;
- finansowanie/dofinansowanie działalności Świetlic Środowiskowych i innych struktur dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym oraz przemocą w rodzinie;
- finansowanie ferii oraz wakacji dla dzieci ze Świetlic Środowiskowych;
- zwiększanie dostępności pomocy dla dzieci z Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych (FASD) oraz ich opiekunów;
- zwiększanie dostępności i rozszerzanie oferty programów pomocy psychologicznej i psychoterapii dla członków rodzin osób pijących szkodliwie lub uzależnionych od alkoholu;
- dofinansowywanie wybranych programów terapeutycznych dla osób współuzależnionych oraz dzieci wychowujących się w rodzinach z problemem alkoholowym i problemem przemocy w rodzinie;
- wspieranie i realizacja programów dla osób współuzależnionych i dorosłych dzieci alkoholików (DDA);
- tworzenie i koordynowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie z problemem alkoholowym poprzez monitorowanie realizowanych działań;
- członkostwo w Interdyscyplinarnym Zespole ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
- zapewnianie profesjonalnej pomocy interwencyjnej i terapeutycznej dzieciom – ofiarom przemocy oraz ich rodzinom;
- dofinansowywanie programów terapeutycznych dla ofiar przemocy w rodzinie;
- dofinansowywanie programów terapeutycznych dla dzieci–ofiar przemocy w rodzinie;

- podejmowanie działań interwencyjnych adresowanych do osób stosujących przemoc w rodzinie;
- dofinansowywanie programów korekcyjno – edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie;
- współdziałanie ze strukturami Policji, Pomocy Społecznej, Sądami i Prokuraturami w zakresie wdrożenia procedury „Niebieskich Kart”.

3) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych

- wprowadzanie działań informacyjno-edukacyjnych, w tym kampanii edukacyjnych dotyczących ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu dla konsumentów i ich otoczenia, picia alkoholu przez dzieci i młodzież, zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholowym;
- włączanie się w realizację ogólnopolskich kampanii promujących życie bez alkoholu i narkotyków;
- organizowanie i wspieranie merytoryczne działań z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych w społecznościach lokalnych;
- wprowadzanie edukacji oraz działań wspierających dla osób pijących ryzykownie i szkodliwie;
- współpraca z lokalnymi mediami w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie;
- działalność edukacyjna na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców i bezpieczeństwa w miejscach publicznych;
- upowszechnianie programów edukacyjnych dla kierowców, którzy prowadzili pojazdy będąc pod wpływem alkoholu;
- podejmowanie działań edukacyjnych adresowanych do osób stosujących przemoc w rodzinie;
- inicjowanie różnorodnych form profilaktyki rówieśniczej;

- finansowanie/dofinansowywanie szkoleń dla członków Komisji oraz wychowawców Świetlic Środowiskowych mających kontakt ze zjawiskiem alkoholizmu, narkomanii oraz przemocy w rodzinie;
- organizowanie i wspieranie merytoryczne szkoleń, konferencji, seminariów z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych w społecznościach lokalnych;
- organizowanie szkoleń z zakresu upowszechniania wiedzy odnośnie szkód wynikających z picia alkoholu przez kobiety w ciąży;
- dofinansowywanie interdyscyplinarnych szkoleń na temat przemocy w rodzinie i współpracy służb;
- wspieranie i wdrażanie programów profilaktyki problemów alkoholowych w miejscu nauki lub pracy;
- realizowanie działań mających na celu rozpoznawanie i zaspokajanie indywidualnych potrzeb terapeutycznych, rozwojowych i edukacyjnych, tworzenie i upowszechnianie działań profilaktycznych, edukacyjnych i terapeutycznych dla dzieci i młodzieży, w szczególności z rodzin z problemem alkoholowym;
- wspieranie organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży, połączonego z oddziaływaniem socjoterapeutycznym dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym, stanowiących alternatywę wobec używania napojów alkoholowych;
- realizowanie działań z obszaru profilaktyki selektywnej, adresowanych do grup ryzyka i młodych ludzi eksperymentujących z alkoholem;
- upowszechnianie programów profilaktycznych realizowanych w środowisku szkolnym i rodzinnym, w grupach podwyższonego ryzyka z uwzględnieniem aktywności kulturalnej i sportowej;
- wdrażanie i upowszechnianie programów edukacyjnych i profilaktycznych adresowanych dla rodziców, zwiększających ich kompetencje wychowawcze w obszarze profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży;
- wprowadzanie działań edukacyjnych dla dorosłych w zakresie szkód wynikających z picia alkoholu przez dzieci i młodzież;
- upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholowym;
- realizowanie programów profilaktyki uniwersalnej, w tym również uwzględniających tematykę związaną z uzależnieniem niestanowiącym uzależnienia od substancji

psychoaktywnych (tzw. uzależnień behawioralnych), problematykę nowych środków psychoaktywnych tzw. „dopalaczy” oraz problematykę palenia tytoniu;

- realizowanie działań minimalizujących występowanie ryzykownych zachowań wśród dzieci, młodzieży oraz dorosłych;
- kształtowanie i wzmacnianie czynników chroniących w ramach realizacji programów rozwoju osobistego i społecznego;
- realizowanie pozalekcyjnych zajęć sportowo-rekreacyjnych oraz zagospodarowanie czasu wolnego;
- organizowanie wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży ze Świetlic Środowiskowych;
- wprowadzanie w środowisku młodzieżowym działań informacyjno-edukacyjnych oraz zagospodarowania czasu wolnego, ukierunkowanych na rozwój społeczny i profilaktykę uzależnień;
- zapewnianie dzieciom pomocy psychologicznej i socjoterapeutycznej oraz dożywiania w ramach programów opiekuńczo-wychowawczych realizowanych w Świetlicach Środowiskowych;
- promowanie abstynencji i zdrowego stylu życia;
- organizowanie kampanii edukacyjnych;
- emisję programów radiowych, telewizyjnych i internetowych;
- publikacje artykułów i informacji prasowych;
- publikacje wyników badań i sondaży dotyczących uzależnień;
- przygotowanie i przeprowadzanie społecznych kampanii przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy oraz współpraca z mediami lokalnymi w zakresie promowania życia bez nałogów;
- zakup i dystrybucja materiałów edukacyjnych, informacyjnych i profilaktycznych dotyczących tematyki uzależnień i zachowań ryzykownych;
- organizowanie i dofinansowywanie szkoleń dla sprzedawców napojów alkoholowych;
- organizowanie i dofinansowywanie szkoleń dla kierowców, kandydatów na kierowców oraz osób, które prowadziły pojazdy będąc pod wpływem alkoholu;
- wspieranie działań edukacyjnych realizowanych przez Policję oraz Straż Miejską.

4) Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych

- współpraca z instytucjami i podmiotami pozarządowymi, organizacjami sportowymi, kulturalno-oświatowymi i innymi w zakresie realizacji zajęć profilaktyczno-edukacyjnych dla dzieci, młodzieży i ich rodzin, szczególnie z grup podwyższonego ryzyka;
- zapewnianie warunków działania/pracy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Świetlic Środowiskowych, Punktu Konsultacyjnego, Telefonu Zaufania w Klubie Abstynenta, w tym obsługa administracyjna i kancelaryjna Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- ustalanie i wypłata wynagrodzeń członków Komisji za realizację zadań wynikających z ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- sporządzanie postanowień związanych z opiniowaniem wniosków przedsiębiorców ubiegających się o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych;
- współpraca ze specjalistami pracującymi na rzecz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w tym m.in. za wykonywanie badań oraz wydawanie opinii przez biegłych sądowych w przedmiocie uzależnienia;
- zabezpieczenie lokalowe i finansowe pracy Komisji;
- finansowanie szkoleń członków Komisji (obowiązek ustawowy):
 - kształcenie w zakresie umiejętności rozpoznawania wzorów picia i podejmowania interwencji wobec osób pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie (wczesne rozpoznanie i krótka interwencja);
 - podnoszenie kompetencji w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów wynikających z używania alkoholu, w tym w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
 - doskonalenie zawodowe w kierunku specjalistów psychoterapii uzależnień i instruktorów terapii uzależnień;
 - podnoszenie kompetencji w zakresie skutecznych oddziaływań profilaktycznych oraz udzielania pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym;
 - szkolenia na temat Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych (FASD).
- wspieranie finansowe oraz merytoryczne stowarzyszeń abstynenckich;
- wdrażanie standardów pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym w placówkach świadczących pomoc.

5) Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i art. 15 ustawy oraz występowanie przed Sądem w charakterze oskarżyciela publicznego

- zmniejszanie dostępności fizycznej i ekonomicznej alkoholu;
- zapewnianie skutecznego przestrzegania prawa w zakresie produkcji, dystrybucji, reklamy, promocji oraz spożywania napojów alkoholowych.

6) Podejmowanie innych działań związanych z problematyką rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii nie ujętych w programie, a ujawniających się w toku jego realizacji

IV Współpraca z instytucjami w zakresie współrealizacji zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

- 1) Urząd Marszałkowski w Poznaniu;
- 2) Wielkopolski Urząd Wojewódzki w Poznaniu;
- 3) Poradnia Leczenia Uzależnień w Ostrzeszowie;
- 4) Grupy samopomocowe AA w Ostrzeszowie;
- 5) Świetlice Środowiskowe z terenu Miasta i Gminy Ostrzeszów;
- 6) Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Ostrzeszowie;
- 7) Komenda Powiatowa Policji w Ostrzeszowie;
- 8) Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrzeszowie;
- 9) Dzienny Dom Pomocy Społecznej „Wrzos” w Ostrzeszowie;
- 10) Środowiskowy Dom Samopomocy w Ostrzeszowie;
- 11) Sąd Rejonowy z zespołem kuratorskim w Ostrzeszowie;
- 12) Szkoły i inne placówki oświatowe z terenu Miasta i Gminy Ostrzeszów;
- 13) Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Ostrzeszowie;
- 14) Kościoły katolickie i inne związki wyznaniowe w Ostrzeszowie;
- 15) Starostwo Powiatowe w Ostrzeszowie;
- 16) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie–Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Ostrzeszowie;
- 17) organizacje pozarządowe.

V Monitorowanie stanu problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie na terenie Miasta i Gminy Ostrzeszów

Bieżące monitorowanie sytuacji w zakresie uzależnień od alkoholu i narkotyków dostarcza informacji do planowania działań profilaktycznych. System monitorowania stanowi zaplecze informacyjne dla podmiotów realizujących zadania z zakresu rozwiązywania problemów uzależnień dla władz lokalnych oraz społeczności miasta i gminy.

Monitorowanie programu oznacza systematyczne zbieranie, analizę i interpretację danych w celu określenia efektywności poszczególnych działań, szczególnie po ich zakończeniu. Dane te są przydatne przy podejmowaniu decyzji dotyczących rozszerzenia bądź ograniczania podejmowanych działań programowych oraz przy planowaniu kolejnych. Monitorowanie zjawisk związanych z uzależnieniami na terenie miasta i gminy polega w szczególności na:

- 1) przeprowadzaniu cyklicznych (co 3-4 lata) badań społecznych na temat skali uzależnień oraz problematyki przemocy w Ostrzeszowie i gminie;
- 2) zbieraniu danych statystycznych (w tym o przebiegu programu) dotyczących realizowanych programów profilaktycznych i terapeutycznych;
- 3) zbieraniu danych dotyczących używania substancji psychoaktywnych od podmiotów zajmujących się realizacją działań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii;
- 4) zbieraniu informacji na temat funkcjonujących na terenie miasta i gminy podmiotów realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom;
- 5) analizie sprawozdań z realizacji zadań;
- 6) pozyskiwaniu danych nt. stanu leczenia odwykowego oraz ich ocenie;
- 7) utrzymaniu systemu informacji o realizowanych działaniach z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i zapobieganiu przemocy oraz o podmiotach realizujących ww. zadania.

VI Sposoby realizacji zadań

Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomani dla Miasta i Gminy Ostrzeszów jest koordynowana przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ostrzeszowie oraz Pełnomocnika ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy współpracy z wyspecjalizowanymi i uprawnionymi do prowadzenia programów

profilaktycznych podmiotami, instytucjami, organizacjami i osobami w tym celu przeszkolonymi w ramach swoich zadań statutowych.

Gminny program ma charakter ramowy. Zachodzi zatem konieczność corocznego, szczegółowego określenia zadań realizowanych w ramach tego programu i określenia ich w harmonogramie realizacji w danym roku, przyjętym stosowną uchwałą Rady Miejskiej Ostrzeszów.

W imieniu Burmistrza Miasta i Gminy Ostrzeszów zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta i Gminy Ostrzeszów realizować będzie Pełnomocnik ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- 1) inicjowanie działań dotyczących realizacji programu;
- 2) współpraca z podmiotami realizującymi zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych;
- 3) prowadzenie działalności informacyjnej, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii;
- 4) podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowanie w stosunku do osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, w tym:
 - przeprowadzanie wywiadów środowiskowych;
 - motywowanie osób do podjęcia leczenia odwykowego;
 - udzielanie informacji o sposobach i miejscach uzyskania pomocy w rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii;
 - kierowanie osób zgłoszonych do Komisji na specjalistyczne badania diagnostyczne (diagnoza choroby);
 - kierowanie do Sądu wniosków w sprawie orzeczenia o zastosowanie wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego;
 - udział w postępowaniu sądowym.
- 5) wydawanie opinii o zgodności z uchwałami Rady Miejskiej Ostrzeszów lokalizacji punktów sprzedaży alkoholu, zgodnie z art. 18 ust. 3a ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- 6) udział w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Grup Roboczych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

VII Finansowanie programu

Gminny program realizowany będzie przez cały rok kalendarzowy w ramach środków finansowych planowanych w budżecie miasta i gminy, pozyskiwanych zgodnie z art. 9 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Określa je preliminarz wydatków opracowany na dany rok, zgodny z projektem budżetu miasta i gminy w dziale 851–ochrona zdrowia, w rozdziale 85154–przeciwdziałanie alkoholizmowi, w rozdziale 85153–przeciwdziałanie narkomanii.

VIII Zasady wynagradzania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ostrzeszowie

- 1) Ustala się wynagrodzenie członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ostrzeszowie;
- 2) Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ostrzeszowie ustala się wynagrodzenie w wysokości 150 złotych brutto za udział w posiedzeniu Komisji obejmujące jednocześnie zwrot kosztów podróży;
- 3) Podstawą wypłaty wynagrodzenia jest lista obecności sporządzana każdorazowo z posiedzenia Komisji, zatwierdzona przez Przewodniczącego Komisji pod względem merytorycznym;
- 4) Niezależnie od wynagrodzenia, o którym mowa w pkt 2 powyżej, Przewodniczącemu Komisji oraz Sekretarzowi Komisji ustala się dodatkowe wynagrodzenie miesięczne w wysokości 250 złotych brutto;
- 5) Wypłata wynagrodzenia następuje z końcem miesiąca za który należne jest wynagrodzenie.

IX Sposób sprawozdawania

Sprawozdanie finansowe i merytoryczne z realizacji Programu, będące integralną częścią rocznego sprawozdania budżetowego przedstawianego Radzie Miejskiej Ostrzeszów.

PRZEWODNICZĄCA
Rady Miejskiej Ostrzeszów
B. Calinska
mgr Beata Calinska

**Preliminarz kosztów związanych z realizacją
Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii
dla Miasta i Gminy Ostrzeszów
w 2021 roku.**

1) Przeciwdziałanie narkomanii	5 000 zł
2) Wynagrodzenia:	
a) wynagrodzenia oraz składniki wynagrodzeń zleceniobiorców	110 000 zł
b) badania wstępne i okresowe	500 zł
c) wynagrodzenia członków komisji	28 500 zł
d) prowadzenie Punktu Konsultacyjnego – psycholog	10 000 zł
3) Zakup materiałów i wyposażenia dla GKRPA, Świetlic Środowiskowych, Klubu Abstynenta oraz Punktu Konsultacyjnego:	
a) wyżywienie oraz środki czystości	15 000 zł
b) doposażenie w artykuły papiernicze i biurowe, sportowe, meble, wyposażenie i inne	15 000 zł
c) opał	15 000 zł
d) ulotki, kalendarze, książki, prenumeraty czasopism, materiały promocyjne	10 000 zł
e) organizacja stołu wielkanocnego, opłatka, dnia dziecka, turnieju piłki nożnej oraz ognisk	6 000 zł
f) nagrody w konkursie „Palić nie palić”	300 zł
g) zakup laptopów	44 400 zł
4) Opłaty za energię, ogrzewanie gazowe, wodę i ścieki w Świetlicach Środowiskowych, Klubie Abstynenta i Punkcie Konsultacyjnym	30 000 zł
5) Usługi remontowo-budowlane w Świetlicach Środowiskowych, Klubie Abstynenta i Punkcie Konsultacyjnym	27 000 zł
6) Usługi pozostałe:	
a) programy profilaktyczne odbywające się w szkołach z terenu miasta i gminy	70 000 zł
b) wyjazdowe szkolenie integracyjne dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz ich rodzin wraz z usługą transportową	25 000 zł
c) finansowanie działalności profilaktycznej innych organizacji (Kościoł, KPP Ostrzeszów, Straż Miejska i inne)	15 000 zł
d) zagospodarowanie terenu wokół budynku Klubu Abstynenta i Punktu Konsultacyjnego	5 000 zł
e) abonament RTV w Świetlicach Środowiskowych, Klubie Abstynenta i Punkcie Konsultacyjnym	2 000 zł
f) diagnoza społeczna	6 000 zł
g) transport sanitarny osób uzależnionych od alkoholu do OLU	6 000 zł
7) Szkolenia:	
a) GKRPA	15 000 zł
b) Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	2 500 zł
c) Kuratorzy	2 500 zł
8) Opłaty za usługi telekomunikacyjne oraz dostawę internetu dla Świetlic Środowiskowych, Klubu Abstynenta oraz Punktu Konsultacyjnego	6 000 zł
9) Opłaty sądowe i biegli sądowi	15 000 zł
10) Gospodarowanie odpadami komunalnymi	2 000 zł
11) Inwestycja: Zakup i montaż nowego ogrodzenia wokół Świetlic Środowiskowych w Bledzianowie i Rojowie	70 000 zł

RAZEM: 558 700 zł

PRZEWODNICZĄCA
Rady Miejskiej Ostrzeszów

mgr Beata Celińska